

EU og det nasjonale spørsmålet

Denne artikkelen viser hvordan EU er monopolborgerskapets instrument for å øke sin utbytting av verdens folk. Og videre hvordan monopolborgerskapet er en antinasjonal klasse og hvordan kampen mot EU både er en nasjonal kamp, en forsvarskamp for folkets interesser og en antiimperialistisk kamp.

Vi kan ikke forstå samfunnklassenes interesser i forhold til EU, uten å forstå hvordan EU har utviklet seg fram til i dag, og hva slags klasser som står bak EU prosjektet. Jeg vil derfor starte med en gjennomgang av EUs bakgrunn og utvikling.

Av Reidar Knutsen

EU's bakgrunn og utvikling:

Haag-kongressen

Haag-kongressen eller Europa-kongressen (Congress of Europe) ble avholdt i Haag i Nederland fra 7. til 11. mai 1948, etter initiativ fra blant andre Winston Churchill. Den regnes som en milepæl i arbeidet for europeisk integrasjon. Konkret førte den til opprettelse av Europarådet, Europabevegelsen og Europa-colleget. Kongressen ble avholdt i Haag, da en nederlandsk storbank hadde påtatt seg å betale kostnadene ved arrangementet. ((<https://no.wikipedia.org/wiki/Haag-kongressen>)). Den norske grenen av Europabevegelsen har fungert som motsatsen til organisasjonen «Nei til EU» og jobbet for norsk medlemskap. Organisasjonen har fortsatt på sitt program å få Norge innmeldt i EU. ((<https://www.europabevegelsen.no/wp-content/uploads/2020/0>

[2/politisk-program-og-strategisk-program-.pdf](#)))

Den europeiske kull- og stålunion (EKSF)

Den europeiske kull- og stålunion stiftet av seks vesteuropeiske land («de indre seks»): Belgia, Frankrike, Italia, Luxembourg, Nederland og Tyskland (daværende Vest-Tyskland). ((https://snl.no/EU_-_Den_europeiske_union))

Den franske diplomaten Jean Monnet mente at én lærdom fra disse to europeiske krisene var at stål og kull, datidens viktigste råstoffer, måtte underlegges overnasjonal kontroll, slik at de ikke kunne brukes i enda et våpenkappløp mellom statene. I årene etter andre verdenskrig var det fremdeles konflikt mellom Vest-Tyskland og Frankrike om tilgang, utvinning og produksjon av kull og stål i Saarland og Ruhr. ((https://snl.no/Det_europeiske_kull-_og_st%C3%A5lfellesskap))

EKSF var det første steget på veien mot et [integreert](#) og [føderalt](#) Europa, en ordning som arkitektene bak planen mente ville sikre fred mellom de europeiske landene. Dette arbeidet har fortsatt under dagens EU, både gjennom utvidelser av unionens mandat og beslutningsmakt og ved utvidelse til stadig flere medlemsland. ((https://snl.no/Det_europeiske_kull-_og_st%C3%A5lfellesskap))

Roma traktaten

Roma traktaten ble inngått i 1957 mellom de samme landene som inngikk i EKSF. I denne traktaten ble samarbeidet utvidet, og medlemslandene forpliktet seg nå til å følge de fire kapitalistiske frihetene: Fri flyt av:

1. Varer
2. Tjenester
3. Kapital

4. Arbeidskraft((<https://no.wikipedia.org/wiki/Roma-traktaten>))

I tillegg til dette ble det vedtatt en gradvis harmonisering av sosialpolitikken og til å innført en felles tolltariff og føre en felles handelspolitikk overfor tredjeland. Det skulle ifølge traktaten også innføres felles landbrukspolitik, transportpolitikk og en samordning av medlemslandenes generelle økonomiske politikk, blant annet skatte- og avgiftspolitikken.

I den utstrekning det var nødvendig for at et felles marked skulle bli effektivt, ville medlemslandene forsøke å harmonisere sine lover. Forskjellsbehandling på grunn av nasjonalitet ble i prinsippet forbudt.((https://snl.no/EUs_historie))

Samtidig som all interne tolltariffer ble opphevet, ble det innført en felles ytre tolltariff. På denne måten fikk kapitalen i EU nå tilgang til ett større felles europeisk «indre marked», men samtidig beskyttet fra fri konkurranse med større kapitalister fra andre deler av verden. For de største og mest effektive kapitalistiske firmaene så er det en fordel med full global frihandel. De vil jo uansett vinne denne konkurransen. For mindre kapitalister er det derimot nødvendig med beskyttelse mot de store gjennom tollmurer eller andre hindringer for full frihandel. Dette er årsaken til at det ofte oppstår drakamper på spørsmålet om frihandel. Både mellom kapitalistene i ett land, men også mellom landene. Landene vil beskytte sine mindre kapitalister, samtidig som de store kapitalistene trenger tilgang til markeder i andre deler av verden for å klare å få avsetning på sine varer. På denne måten blir det at statene seg i mellom inngår frihandelsavtaler hvor de må åpne opp for frihandel til fordel for storkapitalen i andre land, mot å til gjengjeld få tilgang til markeder i andre land for sine storkapital.

EU tjener kapitalen på den måten at de tildels blir mindre

avhengig av tilgang til markeder utenfor Europa, fordi de får tilgang til hele EU område som et felles frihandelsområde. EU sin samlede økonomi er den tredje største i verden, etter USA og Kina. Når en fabrikk i EU området har bygd seg opp til å bli så stor at EU markedet ikke lengre er tilstrekkelig for å få avsetning for bedriftens produksjonskapasitet så er det gode sjanser for at den skal kunne klare seg i konkurranse mot bedrifter i USA og Kina uten å trenge beskyttelse i form av toll e.l. Samtidig står EU langt sterkere i forhandlingene mot USA, Kina og land undertrykt av imperialismen enn hver stat hver for seg gjør når de skal forhandle om hvilke varer og tjenester de skal være frihandel på og ikke.

I juni 1985 publiserte kommisjonen en handlingsplan med 300 tiltak for å fullføre det indre markedet. Tanken var at tiltakene skulle få fart på økonomien og møte konkurransen fra USA og Japan. Tiltakene skulle skape fri bevegelse av varer, tjenester, arbeidskraft og kapital ved fjerning av tollhindringer og innføring av ensartet regulering. (https://no.wikipedia.org/wiki/Den_europeiske_uni%C3%A9n_om_europeisk_integrasjon) Det var først i kjølvannet av dette og med innføringen av [Schengen avtalen](#) i samme år at «det indre marked» med de 4 friheter ble en realitet.

Schengenavtalen

Den opprinnelige Schengenavtalen ble inngått i 1985 mellom [Tyskland](#), [Frankrike](#), [Belgia](#), [Nederland](#) og [Luxembourg](#). Senere har en rekke andra land, bla. Norge sluttet seg til.

Schengenkonvensjonen ble på EUs toppmøte i [Amsterdam](#) i 1997 tatt inn i EUs traktatgrunnlag, noe som fikk konsekvenser for land utenfor EU (det vil si Norge og Island). Norge og Island måtte da forhandle frem egne assosieringsavtaler med Schengenområdetets medlemmer.

Schengenavtalen avskaffer grensekontrollen av personer og

gods mellom landene og åpner for et omfattende politisamarbeid. Schengen innfører også førstelandsprinsippet når det gjelder behandling av asylsøknader. Det vil si at det er det første landet en asylsøker kommer til som skal behandle søknaden. Om en asylsøker reiser igjennom Spania for å søke asyl i Tyskland, vil Tyskland sende asylsøkeren tilbake til Spania for behandling av asylsøknaden der. Denne ordningen har naturlig nok ført til stor belastning på landene sør og øst i Europa som ligger langs EUs yttergrense mot den del av verden hvor flyktningene kommer fra. Samtidig har

Avtalen innebærer også etter hvert felles regler når det gjelder bekjempelse av terrorisme, ulovlig narkotikahandel og andre former for grov internasjonal kriminalitet. Blant annet vil politipatruljer få anledning til å forfølge personer over landegrensene på et ferskt spor og til å drive observasjon av mistenkte.

I Schengensamarbeidet har partene også opprettet et register over ettersøkte personer og stjålne gjenstander, det såkalte [Schengen Information System \(SIS\)](https://snl.no/Schengenavtalen). ((<https://snl.no/Schengenavtalen>))

Maastricht-traktaten

Denne avtalen ble inngått 1991 mellom medlemslandene i det daværende [EF](#), som omdannet EF til [Den europeiske union](#) (EU). Gjeldende fra 1993.

Avtalen inneholdt enighet om en politisk union, samt en økonomisk og monetær union ([ØMU](#)). I tillegg inneholdt den planer om en felles utenriks- og sikkerhetspolitikk ([FUSP](#)). ((<https://snl.no/Maastricht-traktaten>)) EU skifter nå navn fra det tidligere [«De europeiske fellesskapene» \(EF\)](#) til [Den europeiske union \(EU\)](#) for å markere at prosessen med europeisk integrasjon har tatt et kvalitativt skritt over til å bli en union. Det [overnasjonale](#) preget med flertallsvoteringer ble utvidet.

Unionen var foreløpig en overbygning på «søyler»: [De europeiske fellesskap, justis- og politisamarbeidet](#) og [den felles utenriks- og sikkerhetspolitikk](#). Maastricht-traktaten fastsatte klare regler for den kommende felles valuta, euroen. ((https://no.wikipedia.org/wiki/Den_europeiske_union#Id%C3%A9en_om_europeisk_integrasjon))

Maasticht-traktaten ble lagt fram for avstemning i Frankrike og Danmark, hvor det ble fleratal for i Frankrike, men imot i Danmark. Danmark sluttet seg senere til en reforhandlet versjon av avtalen. ((https://no.wikipedia.org/wiki/Den_europeiske_union#Id%C3%A9en_om_europeisk_integrasjon))

Traktaten om en forfatning for Europa

Traktaten om en forfatning for Europa (også kalt «EU-grunnloven») var en traktat undertegnet i Roma den 29. oktober 2004 som konstitusjon for Den europeiske union. Traktaten ble ratifisert av 18 land, men etter at Frankrike og Nederland sa nei i folkeavstemninger, stoppet ratifiseringsprosessen. I stedet ble Lisboa-traktaten inngått som erstatning for denne traktaten. ((https://no.wikipedia.org/wiki/Traktaten_om_en_forfatning_for_Europa))

Lisboa-traktaten

Rådet kan etter Lisboa-traktaten fatte de fleste av sine avgjørelser med kvalifisert flertall, noe som betyr at medlemslandene bare unntaksvis har vetorett. Kravene til kvalifisert flertall ble endret, slik at det nå er tilstrekkelig at 14 av 27 medlemsland stemmer for, men bare dersom de samtidig representerer minst 65 prosent av EUs befolkning. ((https://no.wikipedia.org/wiki/Den_europeiske_unio_n#Id%C3%A9en_om_europeisk_integrasjon))

«[Det europeiske borgerinitiativet](#)» (unions-borgernes rettigheter til å påvirke EUs organer) ble innført, [Det](#)

[europeiske råd](#) fikk en fast [president](#), EU fikk en [utenriksminister](#) og det ble etablert en ny diplomatisk tjeneste for EU, kalt [Den europeiske utenrikstjeneste](#).

Konklusjon på EUs utvikling

Vi ser at den historiske utviklingen til EU er at mer og mer av nasjonalstatenes politikk og oppgaver (herunder statens kjerne – voldsmakten) blir samordnet under EU. Og ikke bare det, men for flere og flere av statens oppgaver så blir makten overført fra nasjonalstaten til EU. Nasjonalstatene i medlemslandene er med andre ord i ferd med å visne bort, og EU staten vokser fram i dets sted. Hvor langt denne utviklingen vil gå er ikke et avklart spørsmål. Det avhenger blant annet av klassekampen. Selv om det er motvirkende tendenser på grunn av folkelig motstand så er hovedtendensen klar: EU vokser fram på bekostning av nasjonalstaten.

EU – for det Europeiske monopolborgerskapet

The European Round Table of Industrialists (ERT) er en interesseorganisasjon bestående av 50 største industribedriftene i EU. ERT ble startet på begynnelsen av -80 tallet etter initiativ fra øverste sjef i Volvo, Pehr G. Gyllenhammar. ERT ble startet med erklærte formål å styrke konkurransekraften til industrien i EU. Aktiviteten til ERT består i stor grad i å drive lobby virksomhet mot EU og å skrive rapporter og «hvitebøker», som i stor grad blir brukt som fundament for avgjørelser av EU, og til å omdanne EU til slik det er blitt idag.

I en rapport fra den tidligere generalsekretæren for ERT, Keith Richardson står det:

«Å presentere en rapport under navnet ERT ser ut til å være den eneste måten å få oppmerksomheten til lederne i EF (Det

europiske fellesskap, som det var da). Gang på gang har ERT lyktes i å få EF til å vedta dagsordenen for næringslivet på bekostning av miljøet, arbeidskraft og sosiale bekymringer og ekte demokratisk deltakelse «» Den politiske agendaen til EF har i stor grad blitt dominert av ERT Mens de rundt 5000 lobbyistene som jobber i Brussel noen ganger kan lykkes med å endre detaljer i direktiver, har ERT i mange tilfeller satt dagsorden for og avgjort innholdet i EF -forslag. «(https://en.wikipedia.org/wiki/European_Round_Table_of_Industrialists)»

Den tidligere generalsekretæren i ERT bekrefter med andre ord inntrykket av at EU er opprettet av og for det europeiske monopolborgerskapet.

Kamp mot EU er klassekamp

EU er som nevnt av og for monopolborgerskapet og følgelig klart i tråd med deres klasseinteresser. Hvordan stiller det seg med klasseinteressene til de andre klassene i samfunnet? Er EU også til alles beste, eller er det slik at noen andre klasser vil tape på EU?

I Norge har det vært to folkeavstemninger om EU. Den første var i 1972, og den siste i 1994. Hvem var det som stemte Nei, og hvem stemte Ja? Begge EU kampene var store politiske begivenheter i Norge med stort folkelig engasjement, hvor mange satte seg godt inn i hva slags konsekvenser et medlemskap ville få. Det er derfor god grunn til å tro at folk i stor grad stemte i tråd med sine objektive interesser i denne saken.

Kampen i 1972

Nei siden vant med 53,5 prosent av stemmen. Valgdeltakelsen var på 79,2 prosent. (https://no.wikipedia.org/wiki/Folkeavstemningen_om_N

[orges_tilslutning_til_EF_1972](https://no.wikipedia.org/wiki/Arbeiderbevegelsens_informasjonskomite%C3%A9_mot_norsk_medlemskap_i_EF))) Det eneste reine nei-partiet på Stortinget på denne tiden var SP, men både SF (forgjenger for SV), ML bevegelsen og NKP var klare nei-partier. I Arbeiderpartiet dannet venstresiden i partiet «Arbeiderbevegelsens Informasjonskomité mot EEC», som senere brøt ut av Ap og ble med i dannelsen av SV.(([https://no.wikipedia.org/wiki/Arbeiderbevegelsens_informasjonskomite%C3%A9_mot_norsk_medlemskap_i_EF](https://no.wikipedia.org/wiki/Folkeavstemningen_om_Norges_tilslutning_til_EF_1972)))

Dagbladet var, i motsetning til i 1994, en nei-avis, det samme var enkelte lokalaviser samt aviser som Nationen, Friheten, Orientering og Klassekampen. Ellers var samtlige riksdekkende aviser ja-aviser. Omtrent 86 prosent av det samlede avisopplaget ble utgjort av ja-aviser.

Blant næringslivsinteressene var det fremfor alt innenfor landbruk og fiske at nei-siden sto sterkest. Ledelsen i LO og Norsk Arbeidsgiverforening (dagens NHO) var for EF.((https://no.wikipedia.org/wiki/Folkeavstemningen_om_Norges_tilslutning_til_EF_1972))

Det var flertall for EF meldemskap i 5 fylker:

- Oslo (66,5%)
- Akershus (56,8%)
- Buskerud (53,9%)
- Vestfold (56,7%)
- Hordaland (52,8%)(([SNL](#) og [Wikipedia](#) opererer med forskjellige tall på prosent ja og nei stemmer. De oppgitte tallene her er hentet fra SNL. I følge Wikipedia, var det flertall i kun 4 fylker: Oslo (67%), Akershus (57%), Vest-Agder (57%) og Buskerud (54%).))

Jo mindre urbane fylkene var, dess lavere oppslutning. F.eks. var oppslutningen for EF i Sør Trøndelag (hvor Trondheim ligger) 42%, mens den var 32% i Nord Trøndelag. I Hordaland (hvor Bergen ligger) var oppslutningen 53% for EF, mens i Sogn og Fjordane var det 31%.

Vi ser at venstresiden i arbeiderbevegelsen og bøndene og deres organisasjoner var hovedmotor i motstanden mot medlemskap i EEC/EF. Motstanden ble organisert først og fremst gjennom «[Folkebevegelsen mot norsk medlemskap i Fellesmarkedet](#)» som på det meste hadde 130 000 medlemmer.((<https://snl.no/EU-kampen>)) M-L'erne organiserte seg i starten i «Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid» (AKMED). AKMED hadde på høyden 25.000 medlemmer, men med en svært høy aktivitetsgrad. AKMED fokuserte på hva EEC-medlemskap ville bety for arbeiderklassen, og ikke som et forsvar av eiendomstrukturer i [landbruket](#). Hovedparolen til AKMED var: «Nei til salg av Norge». AKMED hadde 200 grupper i aktivitet i januar 1972, og regnet med 250 før avstemningen.((https://no.wikipedia.org/wiki/Arbeiderkomiteen_mot_EEC_og_dyrtid))

Kampen i 1994

Nei siden vant med 52,2 % av stemmene. Valgdeltakelsen var denne gang på hele 89%(!)((https://no.wikipedia.org/wiki/Folkeavstemningen_om_Norges_tilslutning_til_EU_1994))

Frontene i den norske EU-striden var stort sett som i 1972.((<https://snl.no/EU-kampen>)) Av stortings-partiene, var SP, SV og KRF nei-partier, mens resten var for EU, selv om en del av dem var splittet i spørsmålet.

Næringslivet var også i all hovedsak tilhengere av medlemskap, og selv om det fantes unntak her, bevilget blant annet Næringslivets Hovedorganisasjon penger til ja-siden. Pressen var også i all hovedsak tilhenger av medlemskap.((https://no.wikipedia.org/wiki/Folkeavstemningen_om_Norges_tilslutning_til_EU_1994))

[LO](#) vedtok på sin kongress i 1994 å gå mot medlemskap, selv om lederen [Yngve Hågensen](#) var en uttalt ja-mann. Også den demokratiske norske miljøbevegelsen bestående av

Naturvernforbundet, Natur og Ungdom og Framtiden i våre hender tok stilling mot EU. Det samme gjorde organisasjoner som Juvente, Ungdom mot narkotika og SOS Rasisme. (https://no.wikipedia.org/wiki/Folkeavstemningen_om_Norges_tilslutning_til_EU_1994)

De viktigste argumentene som ble brukt mot medlemskap var:

- Nasjonal selvråderett: Ved å underlegge seg EUs økonomiske politikk er ikke Norge selv i stand til å forvalte sine egne ressurser, og ved å underlegge seg institusjoner som Europakommisjonen og Europaparlamentet vil ikke Norge lenger være i stand til å bestemme sin egen utvikling.
- Mer byråkrati: EU vil representere en ytterligere, unødvendig byråkratisering.
- Trussel mot kulturell særegenhet: Norsk kulturell særegenhet vil bli truet av økonomiske interesser.
- Markedsideologi: EU eksisterer på markedskreftenes premisser, og dette har følger for miljø så vel som for arbeidernes rettigheter.
- Solidaritet med den tredje verden: EU, som lukket handelsområde for rike land, bidrar til å opprettholde de store forskjellene mellom nord og sør.
- Nei til militær aggresjon: Vestunionen har en out-of-area-klausul som tillater unionen å gå til militære angrep utenfor sine egne medlemsland. Siden folkeavstemningen har også Nato innført tilsvarende klausul, noe som imidlertid ikke var tilfellet i 1994.
- Demokratisk underskudd i EU: På 1990-tallet ble det poengtert at EU var mindre demokratisk enn de enkelte medlemsland. Dette på grunn av at Europaparlamentet kun hadde rådgivende myndighet og ikke lovgivende. (https://no.wikipedia.org/wiki/Folkeavstemningen_om_Norges_tilslutning_til_EU_1994)

Som i 1972 satte det norske folk seg godt inn i saken. Den danske EU-parlamentariker Jens-Peter Bonde uttalte at Norge

var helt annerledes enn Danmark. Her kunne man komme til den ytterste avkrok og høre folk sitere fra Maastricht-traktaten, noe som ikke minst tydet på at folk hadde grunnlag for egne meninger. ((https://no.wikipedia.org/wiki/Folkeavstemningen_om_Norges_tilslutning_til_EU_1994))

Denne gang var det flertall for medlemskap i 5 fylker:

- Oslo (66,6%)
- Akershus (63,8%)
- Buskerud (57,2%)
- Vestfold (57,0%)
- Østfold (53,5%)

I motsetning til i 1972, hvor det var flertall for medlemskap i Hordaland, var det nå kun på det sentrale Østlandet at det var flertall for medlemskap. Ellers følger stemmegivningen det samme mønster som før: Samfunnet politiske elite og toppen av næringslivet er for EU medlemskap, mens landbruket, bygda, bøndene, fiskerne og arbeiderne i hovedsak er imot medlemskap.

En annen ting som skilte kampen før folkeavstemninga i 1994 fra den i 1972 var at praktisk talt hele bevegelsen var med i organisasjonen Nei til EU og dens ungdomsorganisasjon: Ungdom mot EU. Organisasjonen hadde før folkeavstemninga 140 000 medlemmer og aktive lokallag i alle landets kommuner. ((https://no.wikipedia.org/wiki/Nei_til_EU))

Kommunistisk perspektiv på kampene mot EU

Faren for å drukne i fronten

Siden kampen mot EU i stor grad var en kamp for forsvar av tilkjempede rettigheter, var det en fare for at kommunistene i kampen mistet det kommunistiske perspektivet på kampen, og slik sett druknet i fronten. Det kreves en sterk kommunistisk

ledelse og kontinuerlige studier samt linjekamp for å opprettholde det kommunistiske perspektivet i en slik kamp. Vi kjenner ikke så godt til EU kampen fra ML bevegelsens side i 1972, men overflatisk sett kan det se ut som om ML bevegelsen i hovedsak klarte å opprettholde perspektivet under kampen, og at de også klarte å få god medlemsvekst for de partibyggende organisasjonene under kampen.

Før den andre folkeavstemninga hadde ML bevegelsen allerede i all hovedsak bukket under for revisjonismen. Det var derfor svært liten motstandskraft da de kastet seg inn i kampen før 1994. Ledelsen var svak og revisjonistisk i AKP og det var ikke noe fokus eller bevissthet på nødvendigheten av å opprettholde det kommunistiske perspektivet på kampen. Kampen ble i all hovedsak ført på den samme reformistiske linja som den ble ført av Nei-bevegelsen forøvrig og resultatet var følgelig at i stedet for å styrke den kommunistiske bevegelsen, så førte kampen til svekkelse av den kommunistiske bevegelsen.

Det er viktig å presisere at det var slett ingen naturnødvendighet at denne kampen måtte føre til tap av det kommunistiske perspektivet og svekkelse av den kommunistiske bevegelsens styrke. Tvertimot var selve kampen i seg en glimrende mulighet for å styrke kommunistpartiet og den kommunistiske linjen. Men da må dette settes i førersetet for kommunistenes arbeid. Det må ved siden av å føre forsvarskamp i allianse med resten av Nei-bevegelsen også føres særegen skolering og agitasjon for det kommunistiske perspektivet.

Kampen har bygd allianser mellom proletariatet og småborgerskapet

En sosialistisk revolusjon i et land som Norge må gjøres av proletariatet sammen med mesteparten av småborgerskapet i by og land. Det er av den grunn viktig at en klarer å skape tillit og enhet mellom disse klassene. På dette området

fungerte kampene mot EU progressivt. Det ble tydelig for disse klassene hvem som er venn og hvem som er fiende.

Marx sa:

I hver epoke er den herskende klasses tanker de herskende tanker, dvs. den klasse som er samfunnets herskende materielle makt er også dets herskende åndelige makt

Marx(<https://www.marxists.org/archive/marx/works/1845/german-ideology/index.htm>)

Monopolborgerskapet har i praksis kontroll over massemedia og staten. Men det er ikke en absolutt kontroll. Monopolborgerskapet er avhengig av en viss ryggdekning fra andre klasser for å kunne styre. Det er her ideologiproduksjonen kommer inn – monopolborgerskapet må ha kontroll på folks tanker for å kunne styre uten å måtte ene og alene stole på despotiske virkemidler med brutal undertrykking av massene. Ideologiproduksjonen og spredningen av borgerlig ideologi skjer gjennom massemedia, men også gjennom tenketanker, ansatte forskere, lobbyister, skolevesenet osv. Alt dette er instrumenter som direkte eller indirekte er styrt av monopolborgerskapet.

Kampene mot EU viser at når folket organiserer seg sammen og kjemper sammen, kan det likevel bryte igjennom det ideologiske hegemoniet til monopolborgerskapet og vinne seier. Kampen mot medlemskap ble vunnet gjennom massemobilisering og grasrotorganisering av massene.

Selv om folket vant folkeavstemninga om medlemskap, så ble Norge i all hovedsak likvelli underlagt EU og EUs overnasjonale organer gjennom EØS avtalen. Nei til EU var mot denne avtalen. Det samme var også flertallet av folket på meningsmålingene på den dagen EØS avtalen ble vedtatt. Slik trosset monopolborgerskapet og deres lakeier i Storting og Regjering i praksis folkets Nei til EU. Men selv om det i praksis ikke ble

full seire for folket i spørsmålet om EU, så er Norge fortsatt utenfor medlemskap i EU og det viktigste er at kampen har bygd sterkere enhet i folket mot monopolborgerskapets makt, og vist at folket kan trosse monopolborgerskapet om det organiserer seg og kjemper.

Monopolborgerskapet er en unasjonal klasse

I starten av kapitalismens utvikling ble nasjonalstatene skapt som et viktig instrument for å sikre kapitalens behov. Kapitalen trengte staten naturlig nok til å kunne fysisk forsvare sine interesser, men de trengte også ett marked hvor de kunne enkelt selge varene sine uten hindring, og samtidig i de tilfellene hvor utenlandske konkurrenter kunne selge billigere, beskyttelse gjennom tollmurer o.l. Nasjonalstatene har normalt felles språk, og felles kultur samt felles område hvor kapitalistene kunne selge sine varer uten språkproblemer og andre hindringer.

Etterhvert som kapitalismens jul rullet framover, hvor de små kapitalistene stadig bukker under eller blir slukt av de store, så ble markedene i nasjonalstatene for små, og som vi har vist over skapte dette bekymring i monopolborgerskapet. Resultatet var at de organiserte seg i ERT og presset på for å danne en ny Imperialistisk fellesstat i Europa – EU.

Monopolborgerskapet har møtt kraftig folkelig motstand mot dette prosjektet. Dels fordi folket objektivt blir skadelidende av den økte utbyttingen i kjølvannet av den politiske og økonomiske utviklingen monopolborgerskapet ønsker, men også fordi nasjonalstatene i løpet av sin levetid har skapt en til dels en svært sterk nasjonal identitet. Denne har ikke blitt svekket av stadige flere nasjonale idrettskonkurranser som blir fyldig dekt på TV og er svært populære i befolkningen. I land som Norge som har gjennomgått flere kriger rundt sin selvstendighet er nasjonalfølelsen

ekstra sterk. Sterkere enn i for eksempel Sverige. (<http://marxforum.se/index.php/2021/07/08/kommunister-na-och-den-nationella-fragan/>) Dette kan kanskje være noe av forklaringen på hvorfor det ble flertall for EU i folkeavstemningen i Sverige, mens det ble mot i Norge.

Dogmatiske marxister vil se med gru på dette fenomenet med en økende nasjonalfølelse i massene. De leser gamle tekster fra klassikerne som ble skrevet for en helt annen situasjon, hvor toppene i borgerskapet var ledende i å bygge opp nasjonalstaten og den nasjonale identiteten. Dette var lenge før det var noe behov for en felles europeisk stat for noe monopolborgerskap, men hvor tvertimot multinasjonale stater var en hindring for etableringen av et effektivt marked for kapitalistene. Disse gamle tekstene ble i stor grad skrevet i fasen før og under 1. verdenskrig, hvor borgerskapet førte en utmattende røverkrig mot hverandre med proletariatet og fattigbøndene som kanonføde. I en tid før fascismen hadde oppstått som fenomen. Disse dogmatikerne glemmer hva som er marxismens kjerne og rammes av Lenins kritikk, akkurat som «Kamerat B. K.»:

Kamerat B. K. kritiserer på grunnlag av sitater fra Marx, som henviser til en helt annerledes situasjon enn den nåværende, han forkaster totalt taktikken til Det tyske kommunistpartiets sentralkomité og unngår fullstendig det som er aller viktigst, det som utgjør marxismens kjerne, dens levende sjel – en konkret analyse av en konkret situasjon.

Lenin: Collected Works, vol. 31, p. 166

Disse dogmatikerne tyr til gamle sitater av Stalin, åpenbart uvitende om at Stalin seinere justerte sitt syn på spørsmålet om kommunistenes rolle i forhold til spørsmålet om nasjon og nasjonalfølelse:

Tidligere var borgerskapet sett på som lederne av nasjonene, det forsvarte rettene og sjølstendigheten til nasjonene og

satte dette «høyest av alt». I dag er det ingen spor igjen av dette «nasjonale prinsippet». I dag selger borgerskapet sine nasjoners rettigheter og selvstendighet for dollar. Fana for nasjonal selvstendighet og nasjonal suverenitet er kastet over bord. Det er ingen tvil om at denne fana må reises av dere, representanter for de kommunistiske og demokratiske partia, dersom dere vil bli nasjonens kraft. Det finnes ingen andre som kan reise denne fana. Slik står saken klart nå. Det er klart at alle disse omstendighetene må gjøre arbeidet lettere for de kommunistiske partiene som enda ikke er kommet til makta.

Stalin i [tale til søsterpartier](#) som var gjester på den 19 partikongressen i SUKP i 1952

Kommunistenes endrede syn på nasjon, nasjonalfølelse og patriotisme kommer som en konsekvens av en endret situasjon. Det er spesielt to viktige endringer som kom etter 1 verdenskrig:

1. Fascismen
2. Nasjonalstatens rammer ble for trange for monopolborgerskapet i Europa

Når det gjelder framveksten av fascismen, så trakk Kominterns 7 kongress i 1935 følgende lærdom av dette:

På deres side hadde kommunistene undervurdert både den fascistiske faren og styrken i nasjonalfølelsen.

Kominterns 7 kongress i 1935(<https://www.marxists.org/history/international/comintern/documents/volume3-1929-1943.pdf>)

og:

De må vise at arbeiderklassen, som kjemper mot alle former for slaveri og nasjonal undertrykkelse, er den eneste sanne

forkjemper i kampen for nasjonal frihet og folkets uavhengighet. Kommunistene må på alle måter bekjempe den fascistiske forfalskningen av folks historie, og gjøre alt for å opplyse de kjempende massene om fortiden til sitt eget folk på en historisk korrekt måte, i Lenins og Stalins sanne ånd, for å koble deres nåværende kamp med de revolusjonære tradisjonene fra fortiden.

Kongressen advarer mot å innta en nedsettende holdning til spørsmålet om nasjonal uavhengighet og de nasjonale følelsene til folkets brede masser, en holdning som gjør det lettere for fascismen å utvikle sine sjåvinistiske kampanjer (Saar, de tyske regionene i Tsjekkoslovakia, etc. .), og insisterer på en korrekt og konkret anvendelse av den leninistisk-stalinistiske nasjonale politikken.

Selv om kommunister i prinsippet er uforsonlige motstandere av borgerlig nasjonalisme av alle varianter, er de på ingen måte tilhenger av nasjonal nihilisme, eller av en holdning som er likegyldig til skjebnen til sitt eget folk.

Kominterns 7 kongress i 1935 (<https://www.marxists.org/history/international/comintern/documents/volume3-1929-1943.pdf>)

Vi kan ikke vite hvordan historien hadde vært om kommunistene på et tidligere tidspunkt hadde kommet fram til denne innsikten som vises i sitatene overfor. Men det som er sikkert er iallefall at denne innsikten kommer etter svært dyrkjøpte erfaringer. En kan vanskelig kritisere kommunistene fra denne tiden for at de ikke kom fram til denne innsikten før 1935, siden fascismen fortsatt var et svært nytt fenomen, og 1 verdenskrig fortsatt var ferskt i minnet. Det er derimot utilgivelig om kommunister i dag ikke forstår denne dyrkjøpte innsikten, men i stede forholder seg dogmatisk til sitater som var skrevet for en helt annerledes situasjon.

Motsatsen til internasjonalisme er nasjonal sjåvinisme – ikke

nasjonal patriotisme. Det er fullt mulig å *både* bry seg om sitt eget folks skjebne og være internasjonalist. Det er mulig å være glad i sitt folk og land og hate borgerskapets stat. Det er mulig å både kjempe for sitt lands selvstendighet og *mot* sin stats imperialistiske røvertokter, og å ønske nederlag for den. For akkurat som vi er for frihet for vårt eget folk og vårt eget land, er vi for frihet for alle land, og alle folk. For kommunister idag er ikke dette bare mulig, men en nødvendighet.

Skjønt ikke i innhold, er proletariatets kamp mot borgerskapet i formen i første hånd en nasjonal kamp. Proletariatet i ethvert land må naturligvis først bli ferdig med sitt eget borgerskap.

Det *kommunistiske*
manifest([\(https://www.maoisme.no/2021/05/det-kommunistiske-manifest/\)](https://www.maoisme.no/2021/05/det-kommunistiske-manifest/))

Når kommunistene skal kjempe for folket i sitt land, kan det ikke stå på utsiden av folket. Skal kommunistene kunne gå i spissen for sitt folks kamp for frihet, må det være en del av folket og elske folket. Alternativet til dette er den fruktesløse sekterismen. Den klart største delen av det norske proletariatet og småborgerskapet har sterke nasjonalfølelser i Norge. 90% oppgir å være «noe» eller «svært» stolte over å være norsk i følge en undersøkelse fra 2012. (<https://www.nrk.no/norge/stoltere-av-a-vaere-norsk-1.8235483>) Dette skjedde også samtidig som at folk ble mer positive til innvandrere i følge den samme undersøkelsen. Dette forteller oss at nasjonalfølelse slett ikke trenger å føre til mer sjåvinistiske holdninger slik de dogmatiske sekteristene framstiller det.

Å lukke øynene for dette, og å lage seg en alternativ virkelighetsoppfatning hvor en innbiller seg at det norske proletariatet i hovedsak er antinasjonal er en

virkelighetsfjern og sekterisk linje som vil stille en på utsiden av folket og utsiden av den store majoriteten av proletariatet.